

LJUDSKI Glas

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA OBMRURKE OKRAJE

Uredništvo in uprava: Murska Sobota
Kolodvorska ulica. — Čekovni račun
Narodna banka Murska Sobota številka
641.906.030 — Naročnina: Celoletna
din 100.—, polletna din 50.—, četrt
letna din 25.—

Štev. 29 — Leto II.

Murska Sobota, 20. julija 1950

Cena 2 din

Veliko protestno zborovanje v M. Soboti

»Zahtevamo iste pravice za slovansko narodno manjšino, kot jih imamo mi v Jugoslaviji!« je dejal tovariš Vereš, pripadnik madžarske manjšine

V soboto zvečer se je zbrala pred spomenikom Zmage v Murski Soboti množica ljudi, ki je protestirala proti nezaslišanemu terorju madžarskih upravnih in političnih oblasti nad ljudstvom slovanske narodne manjšine v Porabju.

Ljudje so prepevali partizanske pesmi in vzklikali Partiji in tovarišu Titu. Dež, ki ni hotel prenehati, ni motil borbenega razpoloženja množice v zahtevah za pravice narodnih manjšin na Madžarskem. Ljudstvu je najprej spregovoril tov. Štubel. Povedal je, da je prav na tem spomeniku Zmage, okrog katerega smo se zbrali, napisano, da smo se borili proti fašističnemu mračnjaštvu. »Krasne so te besede,« je rekel tov. Štubel, »toda kakšna so dejanja?« Ova govore popolnoma drugače. Pripadnike naše narodne manjšine preganjajo prav tisti ljudje, ki so zapisali te besede na ta spomenik.

Dejanja teh ljudi pa so drugačna kot besede. Še danes govore ti ljudje v Organizaciji zveze narodov prav iste besede, še danes trobijo v svet preko svojih radijskih postaj, še danes zbirajo v svojih deželah podpise za mir v svetu, istočasno pa vozijo skozi Sofijo v Bulgariji tanke in topove na zahodno mejo. Kakšna ironija, kakšna razlika je med besedami in dejanji teh ljudi! Ves svet danes ve, kaj govorijo in kaj delajo. Svet pozna njihove sladke besede miru, pozna volka, ki se je pred gobec postavil palmo miru, da si zakrije ostre in požrečne zobe. Tudi delovno ljudstvo na Madžarskem je že sprevidelo rezultat dela svojega državnega vodstva. Zakaj niso hoteli madžarski delavci demontirati in naložiti svoje tovarne za prevoz v Sovjetsko zvezo niti tedaj, ko je prišla madžarska vojska, da bi jih prisihila k temu? Zakaj so tudi madžarski vojak stopili tedaj na stran svojega delovnega ljudstva in so morale sovjetske čete demontirati tovarno in jo naložiti na vlak? Zakaj so sovjetske čete spravile v plombirane vagonne madžarske delavce in njihove vojske, ki niso hoteli izpolniti povelja madžarskih kominformbirojevcev pod vodstvom Rakošija? Ti madžarski delavci so v Araču in Temišvaru prosili kruha in vode ter cigarete in glasno spraševali: »Ali je to svoboda, ki so jo prinesli sovjeti?«

Na to naj dajo odgovor madžarski kominformbirojevci in njihov vodja Rakoši in naj obenem povedo, kam vozijo delovno ljudstvo iz Madžarske, ki noče pošiljati svojih tovarov v SZ! »Ti ljudje se danes boljijo svoje lastne sence v svojih državah,« je rekel zastopnik Jugoslovanske armade. »Oni morajo skriti pred last-

nim narodom svoje revizionistične težnje in dejanja,« je nadaljeval. »Med Jugoslovanskim ljudstvom veje duh bratstva in enotnosti,« je rekel, ko so navzoči vzklikali bratstvu in enotnosti Jugoslovanskih narodov. »In ta duh je duh narodnoosvobodilne borbe.« Da, ta duh je garanci, da ne bomo pustili nikomur, da bi se mešal v našo graditev socializma, da bi nas oviral pri našem delu. Ljudstvo je gradilo, ljudstvo gradi in bo še gradilo, toda ljudstvo bo znalo tudi braniti in ohraniti svoje delo. Naša vojska ni samo vojska, ona je tudi graditelj lepše bodočnosti. Vojska je povsod pomagala pri graditvi, ker naša vojska je ljudska vojska, a taka vojska je strašno orožje za sovražnika, ki bi se drznil rušiti tisto, kar je naše ljudstvo zgradilo. Teza se naši sovrážnik dobro zavedajo. Ali se mi bojimo narodnih manjšin ali jih mi presejijemo? Ali smo mi preselili kakšnega Madžara z njegovega posestva v Prekmurje? Zakaj se pa Madžar Rakoši boji naše narodne manjšine? Zakaj si Matjaš Rakoši dovoljuje, da mu drugi ljudje v državi trpajo v vagonih njegove delovne ljudstvo in za vlečenje mogoče v Sibirijo? Ali se tako hermo proti fašističnemu terorju in proti mračnjastvu fašizma, da preseljujemo delovno ljudstvo, da preseljujemo cele narode? Ali ni tako delal Hitler v svojem fašističnem mračnjaštvu? In kdo je fašist? Jugoslovani, ki mirno gradijo svoj socializem ali tisti, ki so se nalezili Hitlerjevih metod dela? Ali so to komunisti? Je popolnoma upravičeno vprašal zastopnik Armade. »Ali so to komunistična dejanja, da se zapira delovno ljudstvo v vagonih in da se preseljuje narodne manjšine?«

Govoril je tudi zastopnik madžarske narodne manjšine tov. Vereš. Navedel je vse, kar je naša oblast storila za madžarsko manjšino pri nas. Poudaril je, da imajo Madžari v novi Jugoslaviji svoj tisk, svoje šole, svoja društva, da imajo iste pravice, kot ostali narodi Jugoslavije. »Zahtevamo, da Madžari dajo iste pravice Jugoslovanskim manjšinam na Madžarskem, kot imamo mi v Jugoslaviji!« je ogorčeno vzkliknil tov. Vereš. Poudaril je, da bo madžarska manjšina prav tako kot ostali Jugoslovanski narodi branila pridobitve socializma v Jugoslaviji.

Na koncu so navzoči poslali resolucijo zunanjemu ministru v Beograd, v kateri zahtevajo, da naše državno vodstvo ukrene najenergičnejše ukrepe, da se preneha s preseljevanjem slovenskega ljudstva iz Porabja.

Potem so skupine še zapele partizanske pesmi in se razšle.

„Še več ljudskega posojila“

je naš odgovor na nasilje informbirojevcev v Porabju

„... ker zaupam naši Partiji in modremu vodstvu tov. Tita, se obvezujem za vpis 20.000 dinarjev ljudskega posojila“ - je dejal tov. Marinč Leonard

Razpis drugega ljudskega posojila je v ljutomerskem okraju močno razgaljal člane Narodne milice. Na sestanku miličnikov edini kapetana Jerneja Franca so živo razpravljali o pomenu razpisane posojila za narodno gospodarstvo in izvršitev Titove petletke. Pozdravili so ta sklep našega državnega vodstva in sklenili, da bodo vpisali za ljudsko posojilo 150 tisoč dinarjev.

Tovariš Marinč Leonard se je obvezal, da vpiše 20.000 din, Kalčič Stane 10.000 dinarjev, a Zagorc Janez, Fajdiga Ivan, Kuhar Ivan in drugi tovariši pa po 5000 dinarjev ljudskega posojila. Večji del svojih obveznosti bodo vpisali na ime CK KPJ ter s tem ponovno dokazali zaupanje in predanost naši Partiji pri graditvi socializma.

Tudi združniki in član sindikalnih podružnic ne zaostajajo pri vpisu ljudskega posojila

Na štiridesetih združnih zborih so združniki razpravljali o vpisu in pokazali polno razumevanje za pomoč pri graditvi socializma. V Razkrižju, Ivanjkovcih, na Cvenu in po drugih krajih so združniki sklenili, da bodo sedaj vpisali večje vsote, kot pri prvem posojilu.

Sindikalna podružnica opekame v Borejcih se je prva obvezala, da bo vpisala preko 40.000 din posojila. Prav tako se je obvezal OK LMS za 50.000 din posojila.

Mladinska delovna brigada „Stefana Kovača“ zmaguje že na šesti delovni akciji

»Hej brigade hitite...« se razlega pesem brigadirjev in brigadirki I. prekmurske MDB »Stefana Kovača« po Slavoniji, vse tja do Slavonskega broda. Zastava plapolala pred brigado proti logoru 12 na VI. sekciji. Veseli so njihovi obrazi in jasni pogledi. DO 21. julija 1950 mora biti cesta predana prometu, predana Partiji, narodu, predana tov. Titu. »Še malo pa bo,« pravijo brigadirji. Pred vhom v taborišče je velik napis: »Tu je življenje, tu je mladost in veselje Prekmurcev«. Res, tu je združena vsa mladost in veselje, tu je tudi zmaga. Ob zaključku »poslednjega udara na cesti« bodo zastjale luči zmage. Nič ne bo videl več žuljev, ne čutil potreb po počitku: vsak se bo veselil zmage.

»Halo, halo« se sliši po telefonu. »Tu štab VI. sekcije, kdo tam?«, »Tu sekretar Prekmurske.« Komandant sekcije sprašuje: »Kako je z nalogo prve dekade?« Sekretar Prekmurske: »Izpolnjena 160%.« »Odlično tovariši!« »Čistoča, logor urejen?« »Jasno, mora biti in je tudi urejen ter čist.« Komandant ni verjel, sam se je hotel prepričati o čistoči. Prišel je in videl ogledalo brigade. Niti papirčka,

niti slame ni na tleo. Postelje so kakor skatlje. To je druga zmaga.

8. julij 1950.

Sekretar stoji ob strani komandanta in čita dnevno zapoved: »Danes smo dosegli 212% norme. Najboljša je I. četa, ki je dosegla 240% norme. Najboljši brigadirji so Kovač Ivan, Bokan Alojz, Hari Romana, Pentek Jože, Maučec Franc.

10. julija 1950.

Štab VI. sekcije je podelil tudi I. Prekmurski brigadi udarniški naslov. To je priznanje za napore in uspehe. Po večerji se je dolgo slišala vesela govoriča, petje ter vzklikanje. Nekdo je dejal: »Po osmih dneh udarni.« Da, to smo mi! Še dvakrat do konca meseca bomo. »Hura, zdravo! Na jutri,« vse se lahko slišal. Komandant pa je le prekinil to veselje dežurni in glasno zaklical kot vedno, vendar bolj veselo »spavanja«.

C. L.

Namlatili so 7000 kg ječmena!

Zadružniki iz KDZ Mota so na svojem običnem zboru kritično pregledali svoje delo. Ugotovili so precej nepravilnosti, kakor n. pr. nezainteresiranost poedincev in nekaterih članov upravnega odbora za delo v zadruzi, poizkus nekaterih zadružnikov, da bi odpeljali konje v svoje hleve na ohišnicah itd.

Zadruga pa je kljub tem pomanjkljivostim lepo napredovala. Zadružniki so se izkazali predvsem pri žetvi, saj so jo opravljali tudi ponoči. V zadruzi redijo 67 glav goveje žilvine, 30 konj, 88 svinj in preko 100 komadov perutnine. Nekateri zadružniki živino dobro oskrbujejo, najdejo pa se tudi taki, ki se bolj brigajo za živino na ohišnicah kot pa za zadrugo. Plan oddaj zadruga dobro izpolnjuje. V prvem polletju je oddala državi 7947 litrov mleka, 2213 litrov pa je bilo oddanega tudi z ohišnic. Namlatili so 3363 kg oljne repice, pridelali na hektar znaša 1350 kg. Ječmena so pridelali na hektar 1741 kg in ga namlatili okoli 7000 kg.

Zadružniki so sklenili, da bodo vozili snopje belih žitaric na mesta, kjer bodo mláčev skupinsko opravili. Soglasno so sprejeli sklep, da se vrši delitev belih žitaric po novi uredbi. Pa tudi o otroškem igrišču so razpravljali. Nekateri zadružniki, kot n. pr. Kranjc Franc, so sprožili vprašanje razpustitve igrišča. Ker pa je večina zadružnikov poznala koristi te ustanove, so na zboru sklenili, da bodo v bodoče poslali v igrišče še več otrok in s tem razbremenili matere, da bodo lažje opravljale dela na polju in v gospodarstvu.

Pol milijarde dinarjev za gradnjo mlekarških obratov bo dala letos naša država. V Osijeku in Županju in Hrvatski so že začeli graditi dve velikji tovarni za predelavo mleka v prah oz. za sterilizacijo. Stroje za obe velikji tovarni smo prejeli od Mednarodnega otroškega fonda. Iz letnega kredita pa gradimo letos tudi druga moderna mlekarška podjetja v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Novem Sadu, Sarajevu in Skoplju.

Naše ječmarne proizvajajo že okrog sto vrst ječma, medtem ko smo ga pred vojno le deset vrst. Sedaj že skoraj ni več ječma, ki bi ga ne mogli doma pripraviti. Uvrstili smo se s tem med dobro razvite industrijske države. Lanj je bila proizvodnja ječma za 71% večja kot pred vojno, letos bo pa dvakrat večja.

Na Krapju bo treba več zadružne discipline

Na Krapju se zadružniki borijo z vsemočnimi težavami. Največ preglaiv jim delajo zadružniki, ki neradno prihajajo na delo. Posledica tega je, da zadruga zastaja pri poljskem delu, kar slabo vpliva na njen nadaljnji razvoj. Tako so na zadružnem zboru v začetku meseca ugotovili, da imajo preko 48 ha površin posejanih z belimi žitaricami, požeto pa je komaj 4 hektarjev.

Tudi pravilni razdelitvi dela bodo v bodoče morali zadružniki posvečati več pažnje. Zadruga redi 94 goved, 52 konj in 100 svinj, pri čemer je zaposlenih 8 oseb in jih zadružniki oskrbujejo na svojih ohišnicah. Delo na polju jim ne gre dovolj hitro, saj morajo še okopati nekaj hektarjev sladkorne pese in osipati nekaj parcel krompirja in koruze. Zasejali so prosa, mláčev oljne repice in ječmena pa so končali. Da delo na polju ne na-

preduje tako, kakor bi bilo potrebno, je temu kriva suša. Tudi s semenjem so imeli težave. Posejali so sladkorno peso, zrastle pa so sončnice, katero seme je bilo pomotoma pomešano med semenje sladkorne pese.

Zadružniki so se odločili, da bodo delili vse pridelke kot žito, jabolčnem delu, s čimer bodo pridni zanj, jedilno olje in drugo po vložih. Družniki prihli do zasluženega priznanja. Pozdravili so novo Uredbo o razdeljevanju pridelkov med zadružniki ter jo ocenili kot pravičen ukrep proti vsem onim zadružnikom, ki isparajo pri skupnem zadružnem delu.

Oddajo goveje živine je zadruga izvršila s 70%, telet s 100%, praščev pa samo 8%. Na zboru so sklenili, da bodo skrbeli za dvig živinoreje, kar bo zadrugi omogočilo, da bo plan odaje mesa in masti lažje izpolnjen.

Okrajni mladinski festival je bil kulturna manifestacija mladine

Tekmovanje v kulturno prosvetnem delu je mladina ljubomerskega okraja zaključila z okrajnim mladinskim kmečkim praznikom, ki se je vršil v nedeljo, dne 9. t. m. Nastopilo je preko 90 članov LMS. Sodelovali so tudi 4 folklorne, 3 dramske skupine, 2 tamburaška in 2 pevski zbora, ena fizikurna grupa in 4 recitatorji. Pred pričetkom kulturnega programa festivala je spregovoril prisotnim mladi sekretar OK LMS tov. Muhič Ivo, ki je med drugim dejal: »Mladina, vzgajaj se v novem socialističnem duhu, utruj svojo organizacijo in bodi nosilec tekmovalnega povsod tudi pri kulturno prosvetnem delu. Bodi še dalje pobudnik širjenja prosvete in kulture na vasi.«

Nato se je pričel pester spored, ki je obsegal 18 točk. Izmed dramskih skupin so se najbolj odrezale Žihlavska z dvodejanko »Doktorske novosti«, in družina iz Kuršincev z dobro naštudirano dvodejanko »Dve teti«. Mladina z okrajnega posestva v Podgradju se je gledalcem predstavila s simbolično sliko »Ob tabornem ognju« ter je žela pri gledalcih

obilo priznanja. Pa tudi folklorna skupina iz Cvena in tamburaški zbor iz Razkrižja sta se dobro izkazala. Izmed recitatorjev je svojo vlogo najboljše podala mladinka Kuplen Terezika, ki je recitirala Prešemovega »Povodnega moža«.

Z lepimi glasbili, je bila nagajena dramska skupina iz Bučecovec, folklorna skupina iz Berkovec, mladinska grupa iz Podgradja, iz Žihlave pa je prejela v dar kompletno mladinsko knjižnico. Petnajstim aktivnim in posameznim članom LMS so bile podeljene pismene pohvale.

Na festivalu je prišlo do izraza, da se je v pripravah za kulturne nastope vse premalo pazilo na kvaliteto, vsled česar so bile nekatere točke precej slabo izvedene. Mladina je bila prepuščena sama sebi in ni dobila nobene strokovne pomoči. Mladina je včasih šla tako daleč, da je šestokrat sama naštudirala igrice ali skeč in to lastno delo potem predvajala. Takji komadi so bili po večini brez vsake vsebine in niti najmanj vzgojni.

Bili so si kot bratje in sestre

13. julija se je vršila svečana mladinska konferenca LMS iz opekarnarje, žage, Doma onemoglih OLO-ja in mesta v Radgoni, kjer so najbolj mladinici in mladinke iz teh aktivov sprejeli članske izkaznice. Med temi mladinici in mladinikami sta bila tudi dvakratna udarnika tov. Mulec Stanko in Breznik Mirko iz opekarnarje, kakor tudi tov. Tirkli Ana in Stefanec Zofija prav tako iz opekarnarje, ki sta enkratni udarnici. Radost je sijala na obrazu teh mladincev ko jim je tov. Belingar Jožica, sekretarka agit-propa OK LMS, a izročila članske izkaznice in jim stisnila roko rekoč, naj se dobro zavedajo važnosti in vloge mladinske organizacije v naši domovini, posebno pa še na najsevernejši meji, na meji med socialistično in kapitalistično državo. V diskusiji, ki se je razvila po referatu, so govorili sekretarji aktivov o svojem delu in o težavah. Objubili so v imenu vse mladine, da se bodo še bolj borili za dvig proizvodnje v podjetjih, za pomoč ljudski oblasti pri izvajanju gospodarskih akcij, predvsem pa za razširitev mladinske organizacije ter da bodo vključili vso mladino, ki je še izven organizacije, v organizacijo.

Konferenca se je udeležila tudi mladinska počitniška kolonija iz bratske republike Hrvatske, zastopniki OK KPS, LO in zastopniki Jugoslovanske armije. Po končanem kulturnem programu, ki ga je podala počitniška kolonija, je vsa mladina zaplesala. Vsi so bili eno in nihče bi ne mogel ločiti naših mladincev domačinov od mladincev iz Hrvatske.

Ko smo zapuščali dvorano, je v naš vseli tlela ista misel: Boriti se in delati za čimprejšnjo dosego socializma, za dosego boljše in lepše bodočnosti! Vsi smo vedeli, da tega dne, ko smo prejeli članske izkaznice, ne bomo pozabili nikdar. P. M.

Zadružniki so razpravljali o bodočih nalogah

V Ljubomerskem okraju so se te dni vršili občni zbori zadružnikov po vseh zadrugah. Zadružniki so razpravljali o dosedanjih uspehih in tudi slabosti zadrug, o žetvi, o odkupih, mláčvi, o ljudskem posojilu itd. Zbori so bili precej dobro obiskani in zadružniki so živo posegali v diskusijo. Ti občni zbori so pokazali, da se zadružniki vedno bolj zavedajo svojih nalog in da se zanimajo za razvoj in uspeh svojih zadrug.

Prof. Jamšek Svojmir:

O DRUŽINSKI VZGOJI

Po uspeli revoluciji, ki so jo izvršili naši narodi v narodnoosvobodilni vojni, so se porušili pri nas temelji kapitalistične ureditve in pričeli smo z graditvijo novega socialističnega družbenega reda. Zaradi takšnih velikih zgodovinskih dogodkov so nastale pri nas družbene spremembe. Naš delovni človek je dobil zaposlitev, ki je dostojna delovnemu človeku; to se pravi, ni več izkoriščevalcev, ki bi ga tlačili k tlom in ga ovrtili v njegovem svobodnem razvoju. Ravnotako je žena postala enakopravna z možem in se udeležuje na vseh poljih gospodarskega, političnega in kulturnega življenja. Zaradi novih oblik dela in ustvarjanja zaradi novega planskega gospodarstva in velikega gospodarskega poleta so se pojavili novi problemi, ki jih prinaša naša nova družbena ureditev. Problemi se pojavljajo v tem, da je to, kar je bilo staro, kar je bilo dobro v kapitalističnem

družbenem redu, danes po večini gnilo in nerabno in se mora odstraniti ter nadomestiti z novim ali pa prežeti z novo socialistično stvarnostjo, se njej približati, se preusmeriti na nove probleme, ki jih prinaša čas.

Iz navedenega vidimo, da nova socialistična družba zahteva neke temeljitje spremembe in zato trdim, da ustvarja nove poglede tudi na polju pedagoške znanosti. Nova družba zahteva, da vzgajamo našo mladino za skupnost, za socializem. Tako se v novih ramerah pojavlja tudi problem socializacije, družine, kajti družine so po večini še zaprte vase in v nje zelo počasi prodira novi duh nova socialistična miselnost in novi pedagoški prijemi. Ona je za vse novo več ali manj zaprta, konservativna, kakršna je bila v prejšnjih obdobjih.

Da bi bolj razumeli, da socialistična družba terja reorganizacijo

družine in da zahteva novo, socialistično obitelj, ki bo odgovarjala zahtevam in nalogam, ki jih postavlja pred nas socialistična doba, si moramo najprej pogledati, kakšen je bil razvoj družine v poedinem družbenem razvoju in kakšna je bila njena funkcija.

Znano je, da je družina v današnjem smislu nastala potem, ko je razpadla rodovna ureditev, to je takrat, ko je pristala privatna lastnina proizvodjalnih sredstev in delitev dela. Pri Slovanih se pojavlja družina po naselitvi v novih pokrajinah proti koncu šestega stoletja. V dobi divjaštva, ko so še ljudje živeli v hordah, so bile družinske razmere dokaj različne od današnjih. Ljudje so živeli sicer v skupnem gospodinstvu, toda rodu in družine še ni bilo. Važno pa je, na tem mestu poudariti, da obstoja vzgoja od prvih začetkov obstoja človeške družbe. Otroci so se vzgajali v kolektivu, kar tudi odgovarja človeku, ki je družbeno bitje. Zahteve, ki so jih postavljali prvi ljudje svojim otrokom so bile kaj enostavne. Otrok je moral uveždati svoje prirodne na-

gone in sposobnosti, ki jih je potreboval za svoj življenjski obstoj. Odvrajali so posedovali otrokom navade in spretnosti, ki so nastale iz potrebe po udejstvovanju.

Tako je bila v začetku vzgoja naraščaja povezana s procesom dela.

V dobi barbarstva še ni družine, pač pa obstoja rod, osnovan na krvnem sorodstvu. Starejši članj rodu vodijo in nadzirajo mlajše. Vzgoja je enaka za vse. Toda že v brezrazredni družbi, na njen najvišji stopnji se vzgoja in učenje prične smatrati kot posebna družbena funkcija in se prepušča posebnim, za to delo določenim članom rodu.

Ko so rodovi razpadli, je prevzela njihovo politično dediščino prva država, ki pa je bila prešlaba, da bi prevzela tudi vzgojo otrok. Tako je bila družina v svoji prvi fazi razvojna edina vzgojiteljica mladine. Ta vzgoja je bila stroga in okrutna iz sledednjih razlogov: z razvojem proizvodjalnih sredstev so postale tudi vzgojne naloge v družini mnogo težje. Otroci so si zdaj morali pridobiti še mnogo, več spretnosti in znanja, kot jih je od njih zahtevala doba pra-

Vsem zadružnikom in kmetovalcem!

Z odkupom semena črne detelje si prihranimo devize!

Razni pregledi na terenu so nam dokazali, da je letos črna detelja, kljub suši dobro oplojena in nam obeta dober pridelek semena.

Ce upoštevamo visoko ceno semena črne detelje, ki se odkupuje po vezani ceni po 50 dinarjev za kg in po prosti ceni po 240 dinarjev za kg, vidimo, da zgubimo zelo velik dohodek, če zamudimo oziroma ne izkoristimo prilike za pridobivanje

semena. Črna detelja druge košnje je zaradi suše majhna, torej nam da mali pridelek sena, zato pa bomo imeli primerno večji dohodek od semena.

Kmetovalci izkoristite to priliko, ki je pri nas le redkokdaj ter pustite čimveč črne detelje za seme. Odkup semena črne detelje vrše vse kmetijske zadruge v okraju Murska Sobota.

Zadružniki si žele boljše evidenco opraviženih delovnih dni

Na občnem zboru zadružnikov v Iljaševcih so delovni zadružniki sklenili, da bodo pristopili k pravilnejšemu nagrajevanju dela in razdeljevanju poljskih pridelkov po novi Uredbi, katero so toplo pozdravili. Vsak zadružnik bo dobil plačilo po vloženem delu.

Zivinoreja je v zadrugi na primerni višini. Redijo 44 konj, 52 glav goveje živine in 63 svinj. Vskladili so 42.200 kg sena in 7000 kg ječmenove slame.

Zadruga je letos pridelala 1800 kg oljne repice in 3460 kg ječmena. Bele žitarice so že poželi in bodo mladečev opravili skupno na štirih mestih v vasi.

Sprejeli so sklep, da bodo združili živino posebno pa konje, s čimer hočejo doseči, da bo zadruga živino boljše oskrbovana. Obvezno oddajo zadruga precej dobro izpolnjuje. Do sedaj je dala državi 4571 litrov mleka, 2941 kg mesa in 8 prašičev.

Zadružniki so zahtevali osterjšo kontrolo nad vodenjem evidence o izvršenih delovnih dnevih posameznih zadružnikov, ker hočejo s tem odpraviti vsako nepravilnost pri bodočem nagrajevanju zadružnikov.

Vz gledno delo množičnih organizacij

Okrajni odbor OF v Ljutomeru je v dneh od 12. do 20. julija organiziral teden pridobivanja novih naročnikov za lokalno časopisje, predvsem za Ljudski glas. V ta namen je pozval vse množične organizacije v okraju,

da podpre to akcijo Fronte in pripomorejo, da prodre ljudski tisk v vsako vas in hišo. V okraju je zadnje dni postalo precej živahno. Člani množičnih organizacij so resno pristopili k zbiranju novih naročnikov. Tudi na pridobivanje novih dopisnikov niso pozabili.

Prvi dan tekmovanja je bila najboljša sindikalna podružnica O.O. koja ki je pridobila nad 50 naročnikov za Ljudski glas in med temi je bil najboljši zbiralec tov. Slana Ludvik s poverjeništvom za prosveto.

V centru Ljutomeru je organizirana izložba našega tiska. Poleg številčnega prikaza naročnikov za razne časopise in razstavljenega tiska bo tudi iz izboženih grafičkonov razviden porast naročnikov za Ljudski glas med tekmovanjem. Vsak dan pa bo pohvaljen najboljši zbiralec novih naročnikov.

Na Podgradu taborujejo pionirji

Okrajni pionirski štab pri Okrajnem LMS v Ljutomeru je priredil na Podgradu pionirsko taborjenje. V dobro opremljenih prostorih bivšega gradu taborijo najboljši učenci vseh osnovnih šol v okraju. Tu najdemo pridni pionirki Oman Antco in Vučko Cvetko iz Tomaža, pa tudi druge marljive pionirje iz vseh krajev.

Na taborjenju se pionirji vzgajajo v novem socialističnem duhu. Vzgojiteljica Slavič Danica si prizadeva, da bi nudila malim kar največ znanja pa tudi veselja. Vso okolje, v katerem pionirji žive, je tako urejeno, da vzgojno vpliva na zavest marljiv. Spijo v štirih sobah, od katerih ima vsaka svojo ime, pa tudi mali

skupnosti. Prvotne, skoro živalske nagone je bilo potrebno krotiti in potrebno je bilo otrokom vcepiti nove, sekundarne nagone. Družinski oče ni poznal pedagoških prijemov, kakršne uporabljamo danes. Najvažnejše vzgojno sredstvo je bilo nasilje, palica, ki je vladala v družini kot vzgojno sredstvo vse do 19. stoletja in še dalje. Družine so se pričele med seboj ločiti po premoženju, pouk se je polagoma ločil od vzgoje in je bil določen le za privilegirance. V siromašnih obitelji so starši posredovali svojim otrokom svoje delovne izkušnje, dočim so takšni otroci ostali brez pouka, ki ga je užival le privilegirani sloj. Otroci, poedin obitelji so živeli ločeno drug od drugega in zaradi tega je postala vzgoja še težja. V rodovni skupnosti so živeli otroci še v kolektivu in so si delili radost in veselje, se skupno igrali in skupno delali. Tako so otroci prevzeli velik del vzgojnega dela, ki bi ga morali opravljati odrasli člani rodovne skupnosti. Tako so se otroci medsebojno vzgajali in vplivali drug na drugega. Toda namesto veselega in

družabnega rodu je stopila ločena obitelj, ki je s svojimi zidovi in plotovi oddelila svoje otroke od otrok sosedne obitelji. Novi človek, ki je izšel iz takšne obitelji ni imel več smisla a kolektiv, bil je omejen, zaprt vase, včasih potuhnjen in mrk in ne zaupljiv do svojega bližnjega. V takšni obitelji so se otroci vzgajali za poklice svojih staršev. Na prirodne sposobnosti se takrat v takšnih razmerah, niso mnogo ozirali. Takrat se je vršilo nad otroki nasilje tudi v pogledu razvoja osebne nadarjenosti.

V dobi suženjstva in fevdalizma so bile države zgrajene na osnovi gospodarstva in hlapčevanja in to se je odražalo tudi v obitelji. Ako raziskujemo to vzgojo, spoznamo ostar protislovja med vzgojo v rodovni skupnosti in med vzgojo v obitelji v dobi suženjstva in fevdalizma. Razumljivo je, da se prehod iz ene faze v drugo ni izvršil skokoma, nego da smo imeli nekaj vmesnih prehodnih oblik. Tako se tudi telesne kazni niso tako uveljavile nego šele potem, ko se je razvila sužnjeposestniška država.

PO DOMOVINI

Reka, naše največje pristanišče, se razvija vedno bolj v moderno luko. Blagovni promet je znašal leta 1948 preko 1.650.000 ton. V starj Jugoslaviji je imel Split 680.000 ton, Sušak 600.000 in Dubrovnik—Gruž 500.000 ton prometa. Letošnji blagovni promet reške luke se je pa že povzpela na dnevnih 9000 ton in bo verjetno do konca leta dosegel 2 in pol milijona ton, kar je le nekaj manj, kakor je znašal promet tržaške luke pred vojno.

Škropljenje vinogradov iz letal so prvič poskusili na državnem posestvu »Sonja Marinkovič« v Vrhu. Doseženi so bili prav dobri rezultati. Letalo jugoslovanskega aerotransporta je letelo v višini 2 do 5 metrov. Računajo, da se pri škropljenju iz letal porabi le trideseti del delovne sile. Važen pa bo ta način škropljenja posebno v letih močne peronosporo, ko je treba vinograde v enem tednu večkrat škropiti.

Nova ležišča kromove rude so odkrili v Raduzi v Makedoniji. Ruda leži 200 m pod zemljo in je odlične kvalitete. Naš kromov rudnik bo na tretjem mestu na svetu. Na prvem odnosno drugem mestu sta rudnika v Afriki in Novi Kaledoniji.

Jugoslavija razstavlja na veleseslju v Torontu v Kanadi. Ob tej priliki je priredil klub prijateljev Jugoslavije banket, na katerem se je jugoslovanski poslanik zahvalil za pomoč, ki jo dajajo Kanadčani jugoslovanskim narodom.

Težka industrija nam že daje važne nove proizvode. Tovarna Ivo Lola Ribar v Železniku pri Beogradu je izdelala 40 tipov velikih orodnih strojev. Med izdelki so značna in pneumatična kladiva, ekscentrske stiskalnice, stiskalnice za cementno indu-

so dobili pionirska imena. Preskrbljeno je tudi za dobro hrano, za kargre zasluga OLO.

Čeprav bo trajalo taborjenje samo 14 dni, vendar se bodo pridni pionirji vrnili na domove k svojim mamicam s še večjim zaupanjem v pionirsko organizacijo in ljudsko oblast, osveženi in pripravljeni, da se bodo v bodoče še bolj pridno učili in dosegli še boljše učne uspehe.

strijlo, škarje za težko pločevino, stroje za mletje in mešanje cementa, stabilne vitle, ki jih rabimo pri vrtnih garniturah za nafto, velike cikularne žage za izdelovanje železnih pragov. Te žage lahko v enem dnevu izdelajo preko 30 železnih pragov. Strojna tovarna v Nišu je izdelala velikanski 4200 kg težak plug za odstranjevanje panjev na gozdnih posekah. Pri poizkusih so v enem dnevu preorali 58 arov zemlje in izruvali 3600 panjev. Plug vlečeta dve lokomobili.

Potopljeno italijansko jadralno dvigala skupina potapljačev podjetja »Brodospas« iz Reke. Ladjica leži v bližini Splita na dnu morja. Delavci so se izkazali z izredno požrtovalnostjo. Štirje potapljači delajo v globini 70 metrov.

Liudsko tehnika Ljubitelji avto-moto športa Pozor na avto-moto dirke

Dne 18. julija 1950 so bile predvidene motorne dirke v Murski Soboti, toda z ozirom na dirke v St. Petru pod Sv. Gorami se je vršil le trening, kateri pa je pokazal, da bo velika borba pri dirkah, ki se bodo vršile dne 23. julija ob 9. uri. Prav lepe uspehe kažejo novinci, ki dosedaj še niso imeli priložnosti se udeležiti dirk, tako, da lahko računamo, da bodo s časom plasirali v prednje vrste dobrih vozačev.

Prijavilo se je veliko število prvovrstnih dirkačev iz ostale Slovenije in Hrvatske, kar je znak, da bo žilava borba med posameznimi kategorijami za dosego zmagovalca. Zmagovalci prejmejo že pripravljeno lepa darila, kot so to debel pujssek, gojzerji, pižama, perilo in denarne nagrade.

Vsem ljubiteljem avto-moto športa priporočamo, da si v nedeljo 23. julija ogledajo hitrostne dirke, ker takih dosedaj še ni bilo v Murski Soboti.

stojala ljubezen otrok do staršev, temveč strah pred njimi, zlasti pred glavarjem obitelji.

V dobi kapitalizma je obitelj izgubila one funkcije, ki jih je imela v času enostavne blagovne proizvodnje, ko so se v rodbini izdelovale vse najpotrebnejše materialne dobrine. Takrat je bila obitelj ekonomsko močnejša, dočim je kapitalistično gospodarstvo odvzelo obitelji mnoge dohodke in mnogo zaposlitev. Obitelj je postala po večini siromašna in nemožna, postala je orodje onih, ki so ljudstvo poneumnjevali v korist vladajočega razreda. Zaposlenost roditeljev v borbi za vsakdanji kruh jih je ovirala, da bi se lahko posvetili vzgoji svojih otrok. Ponekod je posegla država, ki je hotela s svojimi reformami nekoliko olajšati budo siromašne proletarske družine, toda vse to ni zadostovalo. Stanje obitelji je ostalo dalje kritično, mnogo sploh ni obiskovalo šol, ker jim je bilo šolanje zaradi težkega socialnega stanja onemogočeno. Vendar je že v kapitalistični dobi šola odvezemala del vzgojnih nalog.

(Se nadaljuje!)

Vojna v Koreji

Koreja je prišla po prvi svetovni vojni pod japonsko oblast. Je to velik polotok, na katerem živi 25 milijonov ljudi. V drugi svetovni vojni so bili Japonci na strani Nemcev in Italijanov ter bili skupno s svojimi zavezniki premagani. Japonsko so zasedli Amerikanci, ki so še sedaj tam, Korejo pa Sovjetska zveza v severnem predelu, v južnem predelu so jo pa okupirali Amerikanci. Pri volitvah je v severnem delu dobilo delovno ljudstvo ogromno večino, na jugu pa so zmagali reakcionarni krogi, kapitalisti in izkoriščevalci. Nato so se iz severnega dela najprej umaknili Rusi, nato pa še iz južnega dela Amerikanci. Iz prvotne enotne države sta nastali torej dva, Severna in Južna Koreja.

Pred kratkim so severne čete prekoračile mejo z namenom, da zopet združijo Korejo v eno državo. Čete južne armade so se postavile v obrambo in začela se je vojna. Severne čete so z močnim zaletom potisnile južne čete takoj prve dni daleč proti jugu. Zavzele so glavno mesto Koreje in več velikih mest ter

zajele mnogo vojakov in vojnega materiala. Severne armade, ki so oborožene z modernimi tanki in topništvom, so prodrele že skoraj sto kilometrov proti jugu. Dospelo so do reke Kum, ki so jo na več mestih prekoračile in kjer so sedaj bijejo krvavi boji. Južni Korejci so poslali Združene države Amerike na pomoč letala, topove in pešadijo. To so ameriške edinice, ki so bile na Japonskem in so jih lahko v kratkem času prepeljale na Korejo. Zadnja poročila pravijo, da so se za hrbtno južnokorejske bojne linije pojavile zelo močne skupine partizanov, ki se uspešno borijo proti vladinim četam.

Varnostni svet združenih narodov je poslal poziv vsem državam, ki so včlanjene v Organizaciji Združenih narodov, naj pomagajo Južni Koreji. Pozivu so se odzvale vse države razen Jugoslavije, Indije in Egipta, ki so se vzdrževale glasovanja. Ameriške Združene države so obljubile vso pomoč. Predsednik Združenih držav je nedavno izjavil, da bo vojna v Koreji trajala približno leto dni.

Nudimo več pomoči v nabiranju zelišč

Odkup in nabiranje zdravilnih zelišč poteka v lendavskem okraju dobro, saj je do sedaj odkupljenih 9 tisoč kilogramov zdravilnih zelišč. Lepi uspehi so se pokazali pri odkupu plavice, katere je odkupljeno za 250 %, trpote za 133 %, jesenskega podbeska pa za 102 % in preslice za 106 % od predvidenega plana.

Temu dobremu rezultatu je največ prispevala KZ Radmožanci, ki je dosegla plan 140 %. Poslovodja KZ Radmožanci, tov. Tuške Franc, je lahko za vzgled vsem ostalim poslovodjem ter zasluži vso pohvalo. Njegovi uspehi so v tem, da je znal ljudem pravilno raztolmačiti pomen nabiranja zdravilnih zelišč in jim prikazati vse ugodnosti. Na drugem mestu je KZ Kapca, ki je plan dosegla 110-odstotno. Dobre zadruge so še: Hotiza, Dolga vas, Kobilje, Lipa, Nedelca in Odranci.

Med najslabše KZ pa spadajo Dolina, Bogojina, Strehovci, Trnje in

Filovci, katere so do sedaj odkupile komaj do 10 % planirane količine. Vzrok slabim rezultatom je predvsem to, da imajo poslovodje malomarn odnos do te naloge in tudi učitelstvo ni pomagalo tako, kot bi bilo potrebno. Dobre šole, ki so vredne pohvale so v Mostju, Kobilju in Dobrovniku.

Od množičnih organizacij se je najbolj izkazala AFŽ v Dobrovniku, ki je lahko za vzgled vsem ostalim organizacijam. Žene so organizirale množično nabiranje ter so že vnaprej določile, da bodo dale stimulacijsko blago, to je tekstil, otrokom v DID.

V Lendavi so se najbolj odrezale pri nabiranju zelišč sindikalne podružnice, ki so same organizirale množično nabiranje. Vzpodbujo je dala sindikalna podružnica odkupnega podjetja, sledile so ji OZKZ, Narodna banka, OLO in Sodišče.

samo dva. V Murski Soboti pa je med tem ostalo mnogo otrok, ki bi z veseljem odšli v kolonijo, pa jih zaradi pomanjkanja mesta niso mogli sprejeti.

Uspešni nastopi SKUD «Janeza Kavčiča»

Ob zaključku letošnje sezone sta nastopili pred delovnim ljudstvom Ljutomeru orkestralna in dramska sekcija SKUD «Janeza Kavčiča».

23. junija je izvedel mali orkester koncert lahke glasbe, ki je izredno dobro uspel. Poslušatelji so bili zadovoljni z izbrano nastupiranih glasbenih del domačih in tujih skladateljev in so s ploskanjem nagradili nastopajoče člane orkestra.

Zadovoljivo je uspela dramska sekcija 2. in 4. t. m. s Kranjčevu tridejanki «Pot do zločina». Igralci so svoje vloge zelo dobro odigrali in dokazali, da so kos težjim nalogam na področju predvajanja dramskih del. Predstave so se vršile na prenovljenem gledališkem odru v Mestnem kinu, ki sedaj odgovarja potrebam sekcije. Težava pa je s kulisami, horizontom in drugimi rekviziti. Katerih družstvo primanjkuje. Društvo je dobilo zagotovilo od GO ZSS, da pošlje svojega strokovnjaka, ki bi napravil načrt za postavlo in opremo odra, kar se pa na žalost zavlačuje.

Obdelava na prireditvah ni bila zadovoljiva. Predvsem s strani članov sindikata. Pa tudi vprašanje točnega približanja na predstave je v Ljutomeru pereče.

RAZGLAS

Mestni ljudski odbor v Murski Soboti izdaja na svojem VII. rednem zasedanju Mestnega LO v Murski Soboti dne 24. junija 1950 na osnovi člena 26. in člena 31.—III. točka 5 in 6 Splošnega zakona o ljudskih odborih in v smislu člena 1/b-4 Zakona o pristojnostih krajevnih ljudskih odborov za predpisovanje upravnih kazni Ur. list LRS z dne 8. I. 1949.

ODLOK

o vzdrževanju čistoče, snage in reda po mestu Murska Sobota, in to posebno glede postavljanja dvokoles.

Člen 1.

Vsako podjetje, ustanova ali privatnik je dolžan postaviti pred svoj lokal stojalo za postavljanje dvokoles.

Člen 2.

Stojalo za postavljanje dvokoles mora imeti prostora za najmanj šest dvokoles.

Člen 3.

Vsi lastniki dvokoles morajo postavljati svoja kolesa samo v stojalo za dvokolesa, nikakor pa jih ne smejo postavljati ob straneh.

Člen 4.

Vsakdo, pa naj bo to fizična ali pravna oseba, ki bi ne postavila pred svoj lokal stojala za dvokolesa, ali oseba, ki bi še nadalje naslanjala dvokolesa ob zid ter s tem kršila določbe tega odloka, se v smislu člena 9-1 in člena 11-1 temeljnega zakona o prekrških (Ur. list št. 107 z dne 17. XII. 1947) kaznujejo z denarno kaznijo do 500.—. Denarna kazen se v primeru neplačila v določenem roku spremeni v kazno poboljševalnega dela, oziroma odvzema prostosti po členu 32 temeljnega zakona o prekrških.

Člen 5.

Ta odlok stopi v veljavo, ko bo izobešen na razglasnih deskah, razglašen po postaji MLO in objavljen v «Ljudskem glasu».

Mestni ljudski odbor
Murska Sobota

V Soboti so ustanovili društvo za vzgojo čistokrvnih psov

Na željo Kinološkega združenja Slovenije (društvo za vzgojo čistopasemskih psov) v Ljubljani, je bila dne 5. maja t. l. ustanovljena v Murski Soboti podružnica KUSA za okrajje Murska Sobota, Dalnja Lendava in Radgona. V podružnico so včlanjeni vsi prijatelji čistopasemskih psov. Podružnica bo prirejala predavanja o vzreji čistopasemskih psov, vzdrževanju in podpirala bo vzorne psarje, prirejala bo razstave, tekme in sposobnostne preizkušnje, posredovala in pospeševala bo nabavo in učenje čistopasemskih psov, vodila bo seznam čistopasemskih psov na svojem področju ter skrbela za kader novih sodnikov in sodniških pripravnikov.

Član podružnice je lahko vsak državljan FLRJ, ki ima državljanske pravice, pa tudi lovske družine kot kolektivi. Članarina znaša 100 dinarjev letno in oni, ki še niso člani kake pasemske organizacije, pa plačajo 20 dinarjev vpisnine. Člani podružnice imajo vse popuste pri ocenjevanju, prijavi legel in psaren. Oni lastniki in ljubitelji športnih in lovskih psov, ki do sedaj še niso člani podružnice, naj se pisмено obrnejo na upravni odbor podružnice, ki jih bo na svojem sestanku sprejel za člane podružnice. Vso pošto je pošiljati na naslov: Poredoš Franc, uslužbenec Narodne banke, Murska Sobota.

FIZKULTURA

Nogometna tekma med poročenci in samci 6:1 (1:1)

V Ljutomeru se je v nedeljo, dne 9. julija vršila nogometna tekma, katero je organiziral OTO v Ljutomeru. Nastopil sta dve enajstorici nogometne sekcije in sicer poročenci in samci.

V igri so prevladovali neporočenci, ki so bili bolj borbeni in iznajdljivi pri podajanju žoge. Redkokdaj so pustili nasprotniku žogo. Najboljše se je izkazalo levo krilo in center samskih, med posamezniki pa Zunič Jože, Prelog Drago in Stopar Boris. Med poročenci pa Pevce Sandi. Zmaga samcev odgovarja stanju igre ter je bila zaslužno ocenjena. Nepristransko je sodil tov. Zalaznik Dušan.

KOLESARSKÉ DIRKE NA CVENU

Kolesarsko društvo «Mura» iz Ljutomeru je priredilo 16 t. m. na Cvenu krožne kolesarske dirke. Sodelovali so tudi kolesarji iz Beltinca. Dirke so bile propagandnega značaja za popularizacijo kolesarstva med našo kmečko mladino. Pri kolesarjih iz društva «Mura» je bilo precej tehnične sposobnosti v vožnji, samo disciplina vozačev je bila šibka. Po končanih dirkah je bila prosta zabava.

MESTNI KINO V MURSKI SOBOTI

predvaja od 21. do 23. julija ameriški film «Moja draga Klementina», od 25. do 27. julija sovjetski film «Sodišče časti».

Predstave so ob delavnikih vsak dan ob 20. uri, ob nedeljah ob 15., 17.30 in 20. uri.

RAZGLAS

Obveščamo vse kmetovalce, ki so oddali les na račun obvezne oddaje, da izplačuje Kmetijska zadruga, lesni oddelek do vključno zadnjega septembra, po navedenem roku izplačilo zapade. Izplačevalo se bo samo na podlagi dobavnice ali sprejemnice in sicer pri centralni blagajni Kmetijske zadruge (v bivši Stivanovi hiši).

Poverjeništvu za drž. nabave pri MLO
Murska Sobota

OBVESTILO

Obveščamo vse člane avto.moto društva v Murski Soboti, da so pripravljene legitimacije in da jih čimprej dvignite pri sekretarju tov. Topolovcu v hotelu Central. Po možnosti prinesite s seboj sliko v velikosti 4x5 mm. — Upravni odbor avto.moto društva Murska Sobota

PREKLIC

Proglšam za neveljavno izgubljenno knjižico kolesa, tovarniška znamka «Rixa» pod tovarniško številko 778704 na ime Poredoš Rudolf, Moravci.

Preklíc

Od bolnice do gozdne uprave sem zgubil listino z dokumenti in legitimacijami. Poštenega najditelja naprošam, da vrne proti nagradi na naslov Škrilec Franc, Murska Sobota. V nasprotnem slučaju preklicujem veljavnost.

Veliko zanimanje med prekmurskimi pionirji za počitniške kolonije

Za počitniške kolonije so pionirji murskosoboškega okraja zbrali preko 37.000 dinarjev prostovoljnih prispevkov. Pionirji v Murski Soboti so zbrali 21.000, ostalo pa pionirji po vaseh. Lepo so se izkazali pionirji sedemletke v Gornji Lendavi, kjer so zbrali preko 2.500 dinarjev, prav tako pionirji v Bodoncih, Pertočih, Andrejevoih in drugod. S tem denarjem je že odšlo v kolonijo v Slovensko Bistrico preko 70 pionirjev, 40 pa jih tabori v Gornji Lendavi. Nova skupina 70 pionirjev bo odšla v Slovensko Bistrico prihodnji mesec.

Zelo malo razumevanja za počitniške kolonije pa so pokazale šole v Izakovcih, Tišini in Beltincih, kjer niso pionirji zbrali niti enega dinarja za počitniške kolonije. V Beltincih se je za počitniško kolonijo pripravilo 12 otrok, za katere so bila rezervirana mesta. Ko pa bi morali otroci na pot, pa sta prišla